

ENERGETIKA V EU

energetická politika Evropské unie

EP K DRUHÉMU STRATEGICKÉMU PŘEZKUMU ENERGETIKY

ZAHÁJENÍ INFRINGEMENTŮ V OBLASTI PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

energetika v Evropě a ve světě

400 MĚST SE ZAVÁZALO K PŘEKROČENÍ 20% ENERGETICKÝCH CÍLŮ EU V RÁMCI PAKTU PRIMÁTORŮ

faq

PLÁNY EVROPSKÉ UNIE NA ZASTAVENÍ POKLESU A OŽIVENÍ EKONOMIKY

evropské zajímavosti a zprávy

POLITICKÉ PRIORITY PRO ROK 2010 PODLE EVROPSKÉ KOMISE

o čem se mluví

SDĚLENÍ „PĚT LET PO ROZŠÍŘENÍ EU“

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

2/2009

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

konec ledna a první týdny února nebyly o nic méně bohaté na „evropské“ události než počátek roku, i když s obnovením dodávek plynu snad alespoň méně dramatické. Událo se toho ale opravdu hodně a my se pokusíme v tomto vydání bulletinu připomenout alespoň to nejdůležitější. Celý svět a Evropa neméně žije bojem s hospodářskou krizí a pokusy o přípravu na její intenzivnější podobu očekávanou v nejbližších měsících. Proto se např. naše rubrika FAQ věnuje některým námětům a návrhům protikrizových opatření, jimiž se zabývají instituce a orgány EU.

Pokud jde o samotnou energetiku, přinášíme např. zprávu o požadavku výboru pro průmysl Evropského parlamentu, aby se v rámci druhého strategického přezkumu energetiky stanovily ambicióznější cíle. Informujeme rovněž o zahájení řízení proti některým členským státům ve věci porušení pravidel na ochranu životního prostředí. Postih by také mohl dopadnout až na dvacet států, „podezřelých“ z nedodržování

pravidel týkajících se podpory energetické účinnosti. Komise také letos hodlá provést hloubkovou kontrolu maloobchodního trhu s elektřinou; tentokrát jsou jedním z podnětů názory evropské veřejnosti v průzkumu týkajícím se spokojenosti občanů s fungováním různých trhů – energetika, bankovníctví a doprava dostaly v tomto průzkumu nejhorší známky. K plnění cílů energetické politiky a politiky ochrany životního prostředí se hlásí i evropská města a my přinášíme zprávu o společném závazku téměř 400 měst reprezentujících 60 milionů obyvatel překročit 20% úsporné energetické cíle EU. Energetické zpravodajství i dnes obohacujeme několika důležitými zprávami „ze života EU“. Dozvíte se, že referendum o Lisabonské smlouvě v Irsku se zřejmě neodehraje v době našeho předsednictví a také, že ne všechny státy přejí Srbsku rychlý vstup do EU.

Přeji Vám příjemné čtení

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

energetická politika Evropské unie

EP K DRUHÉMU STRATEGICKÉMU PŘEZKUMU ENERGETIKY | EP – HLEDEJME ŘEŠENÍ V ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI | KONFERENCE „ZAJIŠTĚNÍ ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI“ | ZAHÁJENÍ INFRINGEMENTŮ V OBLASTI PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ | UZAVŘENÍ KOMPLEXNÍ DOHODY V OBLASTI ZMĚNY KLIMATU V KODANI

energetika v Evropě a ve světě

400 MĚST SE ZAVÁZALO K PŘEKROČENÍ 20% ENERGETICKÝCH CÍLŮ EU V RÁMCI PAKTU PRIMÁTORŮ | ZALOŽENÍ MEZINÁRODNÍ AGENTURY PRO OZE | ANALÝZA MALOOBCHODNÍHO TRHU S ELEKTŘINOU

faq

PLÁNY EVROPSKÉ UNIE NA ZASTAVENÍ POKLESU A OŽIVENÍ EKONOMIKY

právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

VÝBOR PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ EP PODPOŘIL ÚSPORNÉ ŽÁROVKY | DVACET STÁTŮ STÁLE NEDODRŽUJE PRÁVNÍ PŘEDPISY EU O PODPOŘE ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

evropské zajímavosti a zprávy

IRSKÉ REFERENDUM K LISABONSKÉ SMLOUVĚ DO KONCE CZ PRES ZŘEJMĚ NEBUDE | VSTUP SRBSKA DO EU SE KOMPLIKUJE | POLITICKÉ PRIORITY PRO ROK 2010 PODLE EVROPSKÉ KOMISE

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

SDĚLENÍ „PĚT LET PO ROZŠÍŘENÍ EU“

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz

Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz

Veronika Ládková | +420 211 042 445 | veronika.ladkova@cez.cz

EP K DRUHÉMU STRATEGICKÉMU PŘEZKUMU ENERGETIKY

Začátkem února přijal Evropský parlament zprávu k Druhému strategickému přezkumu energetiky, vypracovanou francouzskou poslankyní Annou Laperrouze.

EP v této zprávě vyzval EU ke stanovení ambicióznějších a dlouhodobějších cílů v oblasti energetiky a životního prostředí do roku 2050, zejména pokud jde o energetickou účinnost. Ve zprávě byla rovněž zdůrazněna nutnost diverzifikace energetického mixu a podpora renesanci jádra. Z hlediska cílů EU do roku 2050 poslanci volají po 35% zlepšení, pokud jde o energetickou účinnost, a 60% podílu obnovitelných zdrojů na celkovém energetickém mixu EU. V oblasti jádra Evropskou komisi vyzvali, aby „neprodleně zpracovala harmonizovaný ekonomický a regulační rámec umožňující nezbytná investiční rozhodnutí“. Komise by dle poslanců měla také stanovit konkrétní akční plán pro výstavbu nových jaderných zdrojů v EU a zahájit debatu s veřejností

ohledně využívání jaderné energie bez předsudků. EP podpořil i uzavření nového partnerství a dohody o spolupráci s Ruskem s tím, že by nicméně vztahy EU a Ruska měly plně respektovat zásady Energetické charty. EP v této souvislosti Komisi vyzval k revizi směrnice o bezpečnosti dodávek plynu do konce tohoto roku. Zpráva Laperrouzové dále zdůrazňuje potřebu vytvořit jednotnou panevropskou soustavu. Specificky zpráva zmiňuje region Severního moře jako oblast, kde je nutná lepší integrace.

Více viz: [↗](#)

EP – HLEDEJME ŘEŠENÍ V ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

19. února přijal Evropský parlament zprávu, jejímž prostřednictvím EU vyzval, aby se cíl zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 stal právně závazným.

Parlament rovněž vyzval k revizi směrnice z roku 2006 tak, aby stanovovala přísnější průběžné cíle, a navýšení prostředků určených na zvyšování energetické účinnosti

stávajícího bytového fondu. Poslanci ve zprávě z vlastního podnětu, kterou vypracoval poslanec András GYÜRK (EPP-ED, HU), zdůraznili, že Evropská unie v důsledku špatného hospodaření vyplývá nejméně 20 % své energie. Pokud by byl splněn cíl 20% úspory, spotřebovala by EU o 400 Mtoe (milionů tun ropného ekvivalentu) primární energie méně a emise CO₂ by se snížily o přibližně 860 Mt. Za účelem zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 by měly členské státy vypracovat národní plány pro energetickou účinnost.

Parlament však vyjadřuje znepokojení nad tím, že prodlevy v předkládání plánů a obsah několika národních akčních plánů naznačují nedostatky, jež by mohly ohrozit dosažení energetické účinnosti a splnění cílů týkajících se ochrany klimatu EU. Poslanci proto požádali Komisi, aby učinila cíl 20 % energetické účinnosti do roku 2020 právně závazným. Další dva cíle do roku 2020: snížení emisí skleníkových plynů o 20 % a zvýšení podílu obnovitelné energie o 20 % jsou již obsaženy v energeticko-klimatickém balíčku, který byl přijat v prosinci minulého roku. Parlament rovněž požádal členské státy, aby si stanovily ambicióznější cíl pro úspory energie, než jaký uvádí směrnice z roku 2006 (9 % do roku 2016). Poslanci přitom zdůraznili, že za účelem zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 nejméně o 20 % by si měly členské státy stanovit jasné průběžné cíle. Vzhledem k tomu, že obytné budovy nabízejí potenciální úspory energie ve výši přibližně 27 %, měla by Komise výrazným způsobem zvýšit podíl strukturálních fondů a Fondu soudržnosti určený na zvyšování energetické účinnosti stávajícího bytového fondu.

Prioritou energetických politik v národních akčních plánech týkajících se odvětví obytných budov by se mělo podle EP stát zlepšení kvality obydlí, v nichž bydlí osoby s nízkým příjmem. Nepředvídatelnost cen paliv ekonomickou situaci těchto domácností totiž podstatně zhorší a může způsobit vážné sociální problémy. Poslanci rovněž žádají vytvoření požadavků na budovy s pozitivní energetickou bilancí na úrovni EU, které by mohly snížit náklady pro koncové spotřebitele.

Více viz: [↗](#)

KONFERENCE „ZAJIŠTĚNÍ ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI“

V Ostravě se 30. ledna uskutečnila konference „Zajištění energetické bezpečnosti členských států EU v rámci společného trhu s elektřinou“, která přiblížila výhled a řešení energetické nezávislosti EU.

Na konferenci vystoupili vysocí představitelé v čele s premiérem Mirkem Topolánkem, místopředsdou vlády Alexandrem Vondrou, ministrem

Martinem Římanem a komisařem pro energetiku Andrisem Piebalgsem. Premiér v závěru svého vystoupení shrnul svůj pohled na zajištění energetické bezpečnosti jasnými a jednoznačnými stanovisky, kterými odpověděl na několik zásadních otázek – „chceme-li zajistit občanům levnější elektřinu a teplo, pak nemůžeme sázet na zdroje, které je vyrábějí draž. Chceme-li posílit naši svobodu a nezávislost, pak nemůžeme z velké míry spoléhat na import ropy a plynu a chceme-li mít udržitelnou energetiku s nízkými emisemi, pak se neobejdeme bez jádra“. Dalšími závěry konference byla shoda na tom, že je nutné ponechat si všechny možnosti otevřené a že energetický mix je svobodnou volbou každé země. Žádná technologie výroby elektrické energie nesmí být diskriminována, pokud splňuje požadavky na bezpečnost a ochranu životního prostředí. V oblasti sítí identifikovali účastníci hlavní cíle v podobě jednotné evropské přenosové sítě a nutnosti urychlit povolovací procedury pro výstavbu nových vedení, přičemž další rozvoj obnovitelných zdrojů energie musí být podmíněn adekvátním rozvojem přenosové

infrastruktury. Závěry ostravské konference chtějí organizátoři zužitkovat při vytváření nového Akčního plánu EU pro energetiku 2010–2012, který bude schválen na jarním summitu v roce 2010.

ZAHÁJENÍ INFRINGEMENTŮ V OBLASTI PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V lednu Evropská komise zahájila v oblasti životního prostředí několik řízení pro nesplnění povinností členskými státy (tzv. infringement).

V oblasti kvality ovzduší je to z důvodu nedodržování standardů pro prachové částice, tzv. PM₁₀, které jsou v platnosti od ledna 2005. Infringement se týká deseti členských států a nedodržování standardů

má dopad na téměř 83 milionů lidí v celkem 132 zónách kvality ovzduší. V souladu s novou rámcovou směrnicí o kvalitě ovzduší, která vstoupila v platnost v červnu loňského roku, měly členské státy možnost požádat o prodloužení období pro splnění standardů pro PM₁₀ v případech, kdy prokáží, že i přes vynaložené úsilí není možné dosáhnout požadované kvality v původním termínu. Další infringement se týká porušení povinnosti vyplývající ze směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC směrnice), konkrétně nevydání nového nebo aktualizovaného integrovaného povolení pro více jak 4000 zařízení, kterých se IPPC směrnice týká. Povolení měla být vydána do 30. října 2007. Dva státy (Dánsko a Irsko) obdržely „první varování“, zatímco pro osm dalších zemí je již řízení v dalším stádiu. Evropská komise je takzvaným strážcem Smlouvy, to znamená, že sleduje dodržování evropského práva a všech povinností z něj vyplývajících. Článek 226 Smlouvy o ES ukládá Komisi právo a povinnost zasáhnout v případě jejího porušení. Formální výzva je přitom prvním krokem v celém procesu.

Členské státy mají povinnost do dvou měsíců od jejího obdržení reagovat na dotazy v ní uvedené. V případě, že tak neučiní, nebo není odpověď uspokojivá, přikročí Komise k zaslání odůvodněného stanoviska – posledního písemného upozornění předtím, než postoupí celý případ Evropskému soudnímu dvoru.

Více viz: [21](#) a [22](#)

UZAVŘENÍ KOMPLEXNÍ DOHODY V OBLASTI ZMĚNY KLIMATU V KODANI

28. ledna 2009 Evropská komise zveřejnila sdělení, jehož hlavním cílem je přispět k úspěšnému uzavření nové mezinárodní smlouvy o změně klimatu na konci letošního roku v dánské Kodani, v rámci 15. zasedání smluvních stran Rámcové úmluvy o změně klimatu a stran Kjótského protokolu.

Sdělení obsahuje řadu konkrétních opatření pro EU i pro mezinárodní společenství s cílem zajistit nepřekročení 2°C zvýšení průměrné globální teploty v porovnání s preindustriální úrovní.

Rozvinuté země by si měly zachovat svou vedoucí roli v boji proti změně klimatu. EU v tomto kontextu vyslala jasný signál schválením tzv. klimaticko-energetického balíčku v prosinci loňského roku. Rozvojové země jako celek by měly do roku 2020 snížit nárůst emisí skleníkových plynů na 15–30 % v porovnání s „business as usual“ vývojem. Nástrojem pro tento cíl by měly být národní strategie rozvoje nízkoemisních technologií, které by pokryly všechny sektory, klíčové z hlediska emisí skleníkových

plynů. Dalším krokem by mělo být zahrnutí emisí z mezinárodní letecké a námořní dopravy, které nyní nejsou Kjótským protokolem pokryty, do budoucí smlouvy.

Adekvátní pozornost by měla být v nové smlouvě věnována adaptačním opatřením prostřednictvím jednotlivých národních adaptačních strategií, včetně technické a finanční pomoci nejméně rozvinutým a nejohroženějším zemím. Podpora výzkumu, vývoje a demonstrace nízkouhlíkových technologií by se

měla do roku 2012 zdvojnásobit, do 2020 zečtyřnásobit. Celkové dodatečné investice na globální snížení emisí se do roku 2020 budou muset navýšit na úroveň cca 175 miliard EUR ročně, z čehož je více jak polovina předpokládána jako investice v rozvojových zemích. Nová smlouva tedy bude nezbytně muset řešit i otázku kombinace veřejných a privátních zdrojů financování. Sdělení přitom identifikuje některé možnosti k vytvoření inovativních doplňujících finančních zdrojů na mezinárodní úrovni. Dle sdělení Komise by jedním z cílů EU mělo být do roku 2015 vytvoření globálního uhlíkového trhu prostřednictvím propojení systémů emisního obchodování v zemích, jako jsou Spojené státy, Austrálie a další, založených na capandtrade principu. Sdělení předpokládá i revizi mechanismu čistého rozvoje (CDM) s tím, že pro „pokročilé“ rozvojové země a pro vysoce konkurenceschopné ekonomické sektory by CDM založený na posuzování jednotlivých konkrétních projektů měl být postupně nahrazen mechanismem založeným na sektorovém přístupu jako přechodu k efektivnímu capandtrade systému.

400 MĚST SE ZAVÁZALO K PŘEKROČENÍ 20% ENERGETICKÝCH CÍLŮ EU V RÁMCI PAKTU PRIMÁTORŮ

Při slavnostní ceremonii, která se konala v únoru v hlavním jednacím sále Evropského parlamentu, se více než 350 měst z celé Evropy zavázalo svým podpisem Paktu primátorů k překročení energetického cíle EU, usilujícího o 20% snížení emisí CO₂ do roku 2020.

Touto iniciativou, již Evropská komise uskutečňuje v partnerství s Výborem regionů, by zástupci více než 60 milionů obyvatel měli spolu-

pracovat na dosažení společného cíle vedoucího ke změně našeho životního prostředí a moudřejšímu využívání energie.

„Většina energie vyprodukované v Evropě se spotřebovává v městských oblastech. Bitvu proti změně klimatu tak bude třeba svést a vyhrát ve městech. Právě proto je pro nás závazek starostů z celé Evropy vyjádřený podpisem Paktu primátorů jasným poselstvím naděje, zejména v těchto těžkých dobách, kterým nyní čelíme,“ řekl komisař Piebalgs. Předseda Výboru regionů Luc Van den Brande během podpisového ceremoniálu uvedl: „Pakt primátorů je skvělá iniciativa, která se bude v partnerství s Výborem regionů nadále rozvíjet. Ambiciózní cíle Evropy zaměřené na snížení emisí skleníkových plynů budou splněny jen za předpokladu, že se evropské místní a regionální orgány semknou a stanou se partnery. Pakt není určen jen pro velká města: podepsat jej a učinit tak závazek vůči životnímu prostředí by měla i menší města a obce a celé regiony. Výbor regionů se rovněž zabývá myšlenkou, že by města a regiony, jež pakt podepsaly, vytvořily síť, která by jim pomohla při sdílení osvědčených postupů a zkušeností“. Zahajovací ceremonie, v jejímž čele stál předseda Evropské komise

José Manuel Barroso, komisař pro energetiku Andris Piebalgs, předseda Výboru regionů Luc Van den Brande, místopředseda Evropského parlamentu Alejo Vidal Quadras a primátor Budapešti Gábor Demszky, primátor Hamburgu Ole von Beust, primátor Madridu Alberto Ruiz Gallardón, primátor Rigy Jānis Birks a primátor Växjö (Švédsko) Bo Frank, se zúčastnilo více než 100 starostů z celé Evropy. Společně s ceremonií byly dnes spuštěny internetové stránky Paktu primátorů, jež mají sloužit jako síťový portál a podpůrná struktura pro účastnická města i pro občany.

Více viz: [↗](#)

ZALOŽENÍ MEZINÁRODNÍ AGENTURY PRO OZE

26. ledna podepsalo 75 zemí v německém Bonnu zakládající listiny nové Mezinárodní agentury pro obnovitelné zdroje energie (IRENA).

Tato agentura by se měla přitom stát hlavním „motorem“ rychlého rozvoje využívání obnovitelných zdrojů energie. Jedná se o první mezinárodní

instituci, která se bude specificky věnovat OZE.

Zahajovacího zasedání v Bonnu se účastnilo na 120 vládních delegací z celého světa, přičemž 75 z nich podepsalo stanovy nové Agentury. Jen namátkou uvádíme například Francii, Itálii, Ghanu, Guatemala a další. Vstup USA se očekává v průběhu tohoto roku. Některé státy však vyjádřily znepokojení, že by IRENA mohla ohrozit činnost Mezinárodní energetické agentury (IEA).

Komisař pro energetiku Piebalgs vyzval všechny členské státy, aby k nové agentuře přistoupily a rovněž prohlásil, že se bude snažit o přistoupení EU jako celku. Další zasedání IRENY by se mělo konat v červnu tohoto roku v Egyptě.

Více viz: [↗](#)

ANALÝZA MALOOBCHODNÍHO TRHU S ELEKTŘINOU

Evropská komise se letos chystá zaměřit na údajně špatně fungující evropský trh s elektřinou.

Počátkem února EK vydala zpráva o průzkumu, který ukázal, že energetika, bankovníctví a doprava jsou z pohledu spotřebitelů nejproblematictějšími sektory. Dne 2. února Komise zveřejnila svou druhou hodnotící zprávu o trzích z pohledu spotřebitelů (Consumer Market Scoreboard), která zhodnotila přes 20 druhů služeb a zboží s cílem zjistit, které trhy vykazují vysoké riziko špatného fungování a jak by bylo možné tyto trhy zprůhlednit. Tento průzkum má pět klíčových spotřebitelských ukazatelů, kterými jsou cena, změna poskytovatele služeb, spokojenost, stížnosti a bezpečnost. Analýza, kterou hodlá Evropská Komise zahájit, se zaměří na nerovné podmínky pro spotřebitele elektřiny z hlediska srovnatelnosti nabídek, nepřiměřených obchodních praktik či účtování. Zpráva Komise totiž uvádí, že necelé dvě třetiny spotřebitelů je nespokojeno se svými dodavateli energií. Podle údajů Komise Evropané utratí

průměrně 5,7 % rozpočtu domácností na energiích, z čehož největší podíl má elektřina. 60 % spotřebitelů hlásilo nárůst cen, oproti 3–4 % spotřebitelů, kteří zaznamenali jejich pokles. Spotřebitelé nejsou motivováni ke změně dodavatele elektřiny či plynu. Dodavatele elektřiny změnilo 8 % spotřebitelů a dodavatele

plynu pouhých 7 %. Podle Evropské organizace spotřebitelů BEUC, musí mít spotřebitelé zaručen přístup k údajům o jejich energetické spotřebě a musí mít k dispozici jasné účty, které jim usnadní změnu směrem k poskytovateli, který nabízí nejlepší ceny a služby.

Více viz: [↗](#)

PLÁNY EVROPSKÉ UNIE NA ZASTAVENÍ POKLESU A OŽIVENÍ EKONOMIKY

Sotva by se dnes nalezlo diskutovanější téma, než-li je hospodářská krize, její důsledky a možnosti jí čelit. Vlády od Spojených států po Čínu se předhánějí v nápadech, co všechno by mohlo pomoci zastavit propad světové ekonomiky. Rovněž Evropská unie přichází s řadou návrhů a některé z nich představujeme v dnešních Otázkách. Jaké konkrétní návrhy Komise předkládá?

EK vypracovala a zveřejnila návrh na finanční podporu implementace Plánu evropské hospodářské obnovy, spočívající především v investicích financovaných prostředky z rozpočtu EU, tedy z veřejných zdrojů. Navrženo je utratit v letošním a příštím roce až 5 mld. eur především za investice do tzv. „chytré“ infrastruktury, konkrétně zejména do energetiky, širokopásmového přístupu k Internetu a částečně v rámci plnění některých úkolů společné zemědělské politiky. Peníze půjdou na projekty, předkládané prostřednictvím samotných členských států.

Kolik peněz chce EK investovat v energetice a na jaké akce by měly jít?

Energetika si má ukousnout největší kus z koláče podaného Komisí, a sice 3,5 mld. eur. Měly by se za ně financovat projekty týkající se separace a ukládání uhlíku, využití pobřežní větrné energie a zejména propojo-

vání elektrizačních a plynárenských soustav. Tato sféra je motivována především trpkou zkušeností Evropy z posledního výpadku dodávek plynu z Ruska v lednu.

Co se v EU připravuje pro nejbližší období?

Podle předsedy EK Barrosa chce EK především ve spolupráci s českým předsednictvím předložit klíčové otázky a návrhy v podobě „cestovní mapy“ iniciativ pro oživení hospodářství a finančního sektoru na jarní zasedání Evropské rady a dubnové jednání skupiny G20. Koncem února by měla EK obdržet závěry tzv. Larosierovy skupiny nejvyšší úrovně ohledně budoucího dozoru nad finančními trhy v EU a ty poté zapracovat do návrhů vlastních. Pokud jde o období po jarní Evropské radě, ČR jako předsednická země hodlá např. svolat v květnu mimořádné jednání Rady zaměřené především na otázky zaměstnanosti

a sociálních věcí. EK tento záměr přivítala, neboť sama nyní pracuje spolu s členskými státy na určitém „přeprogramování“ Evropského sociálního fondu tak, aby umožňoval lépe řešit problém rostoucí nezaměstnanosti v EU.

Jak chce EK sladit mimořádná opatření s dlouhodobými politikami EU?

EK se podle vlastních slov snaží, aby mimořádná opatření zapadala do celkové ekonomické politiky EU, kterou představuje především tzv. Lisabonská strategie růstu a zaměstnanosti. EK schválila na konci ledna tzv. „country chapters“, tj. vyhodnocení, jak se plní cíle lisabonské agendy podle jednotlivých států. Na rozdíl od jiných roků nyní EK vzala při tomto hodnocení a zejména při vlastním doporučení dalších kroků do úvahy přítomnost hospodářské krize. *Co EK v této agendě doporučuje České republice?*

Základní doporučení zůstává beze změny: dokončit strukturální reformy. EK v tomto ohledu připomíná, že v ČR je jedno z nejvyšších temp stárnutí obyvatelstva, a proto by se měl přednostně řešit problém financování důchodového systému a zdravotnictví, a tím posilovat stabilitu veřejných financí. Krom toho doporučuje EK prohloubit vztahy mezi podniky, vysokými školami a dalšími výzkumnými institucemi, aby se vytvořilo prostředí schopné naplnit cíle v oblasti podílu výdajů na výzkum a vývoj na celkovém HDP. Konečně na základě principu tzv. „flexicurity“ by se u nás měla modernizovat ochrana pracovních sil, zlepšit systémy jejich vzdělávání a výcviku, a to zejména v případě pracovníků vyšších věkových kategorií a pracovních sil s nízkou kvalifikací. Stojí za povšimnutí, že podobná doporučení adresovala EK i jiným státům, včetně Německa.

VÝBOR PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ EP PODPOŘIL ÚSPORNÉ ŽÁROVKY

17. února podpořil Výbor pro ŽP plán Evropské komise postupně do roku 2012 nahradit běžné žárovky žárovkami úspornými.

Tento návrh Komise publikovala v prosinci minulého roku. Parlament je přitom do 15. března oprávněn proti tomuto návrhu vznést námitky. Komise odhaduje, že přechodem na úsporné žárovky uspoří občané EU až 40 Twh, které zhruba odpovídají roční spotřebě elektřiny Rumunska a také 15 milionů tun emisí CO₂. Pro každou domácnost by přechod na úsporné žárovky měl znamenat úsporu 25 až 50 EUR ročně.

Toto opatření je součástí balíčku, který hodlá Komise přijmout v průběhu nadcházejících měsíců. Pokud bude Evropský parlament souhlasit, nová úprava vstoupí v platnost dvacátým dnem po jejím vyhlášení v Úředním věstníku EU.

Více viz: [↗](#)

DVACET STÁTŮ STÁLE NEDODRŽUJE PRÁVNÍ PŘEDPISY EU O PODPOŘE ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Koncem ledna zaslala Komise odůvodněné stanovisko dvaceti členským státům, jež neoznámily provedení směrnice o energetických službách do vnitrostátního práva.

Účelem směrnice je posílit a zlepšit energetickou účinnost u konečného uživatele poskytnutím rámce pro podněty a pro energetické služby. Přestože Komise v červenci 2008 zaslala dotyčným členským státům výzvu, dosud ji neinformovaly o úplném provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Komise tudíž zahájila druhou fázi řízení o porušení práva proti Belgii, Bulharsku, Kypru, České

republiče, Finsku, Německu, Řecku, Maďarsku, Irsku, Lotyšsku, Litvě, Lucembursku, Nizozemsku, Polsku, Portugalsku, Rumunsku, Slovinsku, Slovensku, Švédsku a Spojenému království. Směrnice stanoví rámec, v němž mohou členské státy vytvářet podnikatelské prostředí a infrastrukturu tak, aby v celém hospodářství byla uplatňována energetická účinnost. Směrnice se použije na budovy, dopravu, zemědělství a na průmyslová odvětví. Vytváří také

podmínky pro rozvoj a podporu trhu pro energetické služby a pro činění dalších opatření ke zlepšení energetické účinnosti tím, že se zabývá úlohou distributorů energie, financováním úspor energie, příkladnou úlohou veřejného sektoru a významem dostupnosti informací. Politický závazek členských států týkající se zásady energetické účinnosti musí být potvrzen právními opatřeními na vnitrostátní úrovni.

Více viz: [↗](#)

IRSKÉ REFERENDUM K LISABONSKÉ SMLOUVĚ DO KONCE CZ PRES ZŘEJMĚ NEBUDE

Schválení klíčového dokumentu v Irsku zřejmě nenastane tak brzy, jak by si přáli někteří představitelé irské vlády, zejména ministr financí Brian Lenihan nebo ministr obrany Willi O'Dea.

Jarní termín brzdí představitelé opozice. Labour Party i strana Fine Gael upozorňují, že k dohodě o konečné podobě právních záruk na celoevropské úrovni nedojde dříve, než před jarním zasedáním Evropské rady. Komplikací jsou i nadcházející volby do Evropského parlamentu, kdy se čeká ostrá kampaň opozice proti vládním tématům, tedy i proti

schválení Lisabonské smlouvy. Obhájci jarního termínu naopak argumentují současnou hospodářskou krizí a upozorňují, že po schválení dokumentu by se Irsko stalo přitažlivější pro zahraniční investory. Podpora přijetí Lisabonské smlouvy roste i mezi občany. Podle průzkumu veřejného mínění, zveřejněného v deníku Irish Times by pro přijetí hlasovalo 51 % obyvatel, což je o 8 % více než v listopadu loňského roku. Proti je 33 %, 16 % se stále nerozhodlo. Růst obliby Smlouvy si komentátoři vysvětlují právě obavou lidí z dopadů hospodářské krize.

Více viz: [↗](#)

VSTUP SRBSKA DO EU SE KOMPLIKUJE

Srbsko zřejmě nepodá přihlášku do EU ještě v průběhu českého předsednictví, ačkoliv o to ústy svého ministra zahraničí Vuka Jeremiće projevilo eminentní zájem.

O pozdrzení tohoto kroku požádal 9. února v Bruselu Srby komisař pro rozšíření Olli Rehn. Důvodem je současné nepříznivé klima k dalšímu

rozšiřování uvnitř Unie. Dalším problémem je pozastavení ratifikace Dohody o stabilizaci a přidružení Srbska k EU. Srbové dokument schválili už v září loňského roku, komplikace nastaly na evropské půdě. Nizozemci totiž odmítají pokračovat ve schvalování, dokud nebude dopaden a vydán srbský válečný zločinec Ratko Mladić. Rehn ovšem nabídl zklamanému Srbsku jistou kompenzaci, když uvedl, že v případě dalších pokroků ve splňování požadavků EU navrhne Komise zařazení Srbska do seznamu „bílých zemí“, jejichž občané nepotřebují víza pro cestování v rámci Schengenského prostoru.

Více viz: [↗](#)

POLITICKÉ PRIORITY PRO ROK 2010 PODLE EVROPSKÉ KOMISE

Dne 18. února představila Komise v Bruselu tzv. roční politickou strategii, která je základem pro tvorbu politické agendy na rok 2010.

Kvůli zachování politické kontinuity je zohledněn fakt, že příští rok už bude Komise fungovat v novém složení.

Zvláštní pozornost je pochopitelně věnována dopadu světové hospodářské krize. Výroční politická strategie je prvním krokem v systému plánování Komise. Jejím cílem je nastartování diskuze mezi institucemi ohledně nejdůležitějších témat pro příští rok a v neposlední řadě příprava předběžného návrhu rozpočtu Komise, který bude zveřejněn v dubnu.

Politika Komise pro rok 2010 bude zaměřena na čtyři oblasti: ekonomická a sociální obnova, klimatické změny a obnovitelné zdroje energie, otevření se občanům a Evropa jako světový partner.

Více viz: [↗](#)

2. ÚNORA Skotská vláda oznámila záměr nastartovat ekonomiku investováním do zelené energie. Konkrétním záměrem je například vytvoření až 10 000 míst v sektoru energetiky obnovitelných zdrojů v nadcházející dekádě. [↗](#)

17. ÚNORA Návrh EU na postupné nahrazení klasických žárovek úspornými případně halogenovými byl schválen Výborem pro životní prostředí Evropského parlamentu. [↗](#)

19. ÚNORA Brazilská národní banka BNDES schválila úvěr energetické společnosti Gaz de France – Suez na financování rozsáhlého projektu brazilské hydroelektrárny Jirau ve výši 2,44 miliard EUR. [↗](#)

16. BŘEZNA pořádá Evropský institut pro inovace a technologii při EK seminář na téma zmírnění a přizpůsobení se klimatickým změnám. Akce proběhne v madridském hotelu Puberta America. [↗](#)

25. – 27. BŘEZNA se koná ve Washingtonu World Coal-to-Liquids Conference 2009. Bohatý program obsahuje nejruznější konference, přednášky a workshopy na téma zkapalňování uhlí. [↗](#)

30. BŘEZNA – 1. DUBNA proběhne v čínské Šanghaji mezinárodní veletrh Wind Power Expo 2009. Akce doprovázená konferencí je zaměřena na vše, co souvisí s větrnou energetikou. [↗](#)

6. – 8. DUBNA se v Sofii koná 5. kongres na téma energetická účinnost a energie z obnovitelných zdrojů pro jihovýchodní Evropu. Současně s kongresem proběhne v bulharské metropoli mezinárodní veletrh. [↗](#)

We would like to invite you to Prague – the current EU capital – to the conference:

**Climate change:
Implementing a coordinated response
in Central Europe and around the globe**

23–24 April 2009 | hotel Jalta, Prague

debate on crucial aspects of climate change:

- EU emissions trading and its link to global carbon markets
- allocation methods for Phase III and their impact on the energy sector
- low-emissions technologies incl. CCS and their role in addressing climate change
- international development post-2012
- CO₂ abatement curve – What does it reveal?
- specific issues and potential problems common for Central Europe

For further information please visit: <http://www.cez.cz/cs/o-spolecnosti/evropska-agenda/novinky-v-oblasti-evropske-energetiky/3.html>

SDĚLENÍ „PĚT LET PO ROZŠÍŘENÍ EU“

Pět let rozšířené EU přináší pozitivní výsledky a pomáhá Evropě lépe čelit současné krizi. Poslední rozšíření EU byla milníkem v procesu sjednocování Evropy a přinesla pozitiva všem občanům v Unii. Z ekonomického hlediska vedlo rozšíření ke zvýšení životní úrovně v nových členských státech, zatímco pro staré členské státy vytvořilo nové vývozní a investiční příležitosti. Napomohlo rovněž k posílení demokracie, stability a bezpečnosti na našem kontinentu.

Rozšířená EU má mnohem větší váhu při řešení otázek globálního významu, ať už je to změna klimatu nebo mezinárodní ekonomika a její uspořádání. Pět let po rozšíření je EU nejen větší, ale i silnější, dynamičtější a kulturně bohatší.

„Rozšíření v roce 2004 a 2007 byla obrovským historickým krokem. Skoncovala s rozdělenou Evropou, pomohla upevnit demokracii a všem zemím EU přinesla příznivé hospodářské výsledky v podobě zvýšené konkurenceschopnosti, většího hospodářského růstu a většího počtu nově vytvořených pracovních míst. Neměli bychom dopustit, aby současná krize tento nesporný úspěch zastínila. Společnými silami můžeme dospět k řešení globálních otázek, jako je změna klimatu nebo nové uspořádání mezinárodních finančních vztahů. Budeme-li postupovat nejednotně, nezmůžeme

nic,“ prohlásil komisař pro hospodářské a měnové záležitosti Joaquín Almunia.

Komisař pro rozšíření Olli Rehn k tomu dodal: „Rozšíření slouží jako pevný základ stability, hnací síla demokracie a právního pořádku v Evropě. Hospodářsky přineslo prospěch novým i starým členským státům, ale i EU jako celku“.

Je tomu již pět let, kdy EU přijala do svých řad deset nových členů ze střední a východní Evropy a ukončila tak období několika desetiletí rozdělení, které následovalo po studené válce. Dva další státy, Bulharsko a Rumunsko, se k EU připojily v roce 2007.

Sdělení „Pět let rozšířené EU“ ukazuje, že rozšíření přineslo obrovský hospodářský prospěch oběma stranám. Díky rozšíření je EU nyní největší integrovanou hospodářskou oblastí na světě a představuje více

než 30 % světového HDP a více než 17 % světového obchodu. Příjem na hlavu v nových členských státech stoupl z průměrných 40 % ve starých členských státech v roce 1999 na 52 % v roce 2008 a růst ve srovnání s 3,5 % v letech 1999–2003 dosáhl v období 2004–2008 v průměru hodnoty 5,5 %. To ovšem nebylo v neprospěch starých členských států, jejichž růst činil v letech 2004–2008 zhruba 2,2 % ročně, což je přibližně stejně jako v letech 1999–2003. Rozšíření rovněž přineslo větší příležitosti obchodu. V roce 2007 téměř 80 % vývozu nových členských států směřovalo do zbývajících zemí EU. Staré členské státy se v roce 2007 rovněž dočkaly zvýšení svého prodeje do nových členských států na 7,5 % celkového vývozu, zatímco o deset let dříve to bylo 4,75 %. Nezaměstnanost v nových členských státech poklesla z často vysokých

čísel na úroveň podobnou úrovni v ostatních zemích EU – přibližně 7% v roce 2007. Nenaplnily se obavy starých členských států z hromadného přílivu pracovních sil ze zahraničí. Ve většině hostitelských členských států nepřekročil počet pracovních sil ze zahraničí 1 % „domácí“ populace v produktivním věku a pouze umožnil zaplnit volná pracovní místa. Podnikům zajistí rovné podmínky jednotná pravidla pro hospodářskou soutěž a poskytování státní podpory. Lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost pomáhá určit ty reformy, které zvýší možnosti růstu národních ekonomik EU a zvýší jejich odolnost vůči globálním otřesům. EK spolupracuje s členskými státy na vypracování nového programu Evropského sociálního fondu, aby podpořila zaměstnanost ve starých i nových členských státech.

Více viz: [📄](#)